

NHÂN VẬT NGƯỜI LÍNH THỜI HẬU CHIẾN TRONG CÁC PHIM *TƯỚNG VỀ HƯU*, *NGƯỜI ĐI TÌM DĨ VẮNG*, *NGƯỜI TRỞ VỀ*: TIẾP CẬN LOẠI HÌNH HỌC

Phạm Ngọc Hà Lê*

Tóm tắt: Vấn đề xây dựng nhân vật đã được nghiên cứu, phân tích, lý giải rất chi tiết trong các công trình, sách chuyên ngành, tuy nhiên việc tiếp cận nhân vật người lính hậu chiến từ góc độ loại hình rất ít được chú ý trong nghiên cứu phê bình văn học và hầu như chưa được đề cập trong nghiên cứu, phê bình điện ảnh. Trong khi đó việc tiếp cận hình tượng nhân vật này trong phim truyện điện ảnh từ góc độ loại hình, dấu chỉ qua 3 trường hợp khảo sát, cũng có thể một mặt, thấy được mối liên hệ thống nhất về mặt đề tài và cảm hứng trong văn học nghệ thuật nước nhà sau 1975, trong đó có mối liên hệ giữa văn học và điện ảnh với tư cách là liên hệ giữa văn bản nguồn và văn bản đích, và mặt khác xác định được "mẫu số chung" giữa các tác phẩm điện ảnh cũng như cá tính sáng tạo của từng đạo diễn.

Từ khóa: Nhân vật người lính thời hậu chiến, loại hình học, bi kịch, thanh lọc, kiểu nhân vật người lính, phân loại.

Phạm Ngọc Hà Lê: *The characters of Post-war soldier in the films: *Tướng về hưu* (Retired General), *Người đi tìm dĩ vãng* (The Seeker of the Past), *Người trở về* (Returner): Approach to geometry*

Building a character has been studied, analyzed and explained in great detail in specialized works and literature; however, building the character of the post-war soldier from the perspective of typology has gained little attention in the literary criticism and not been mentioned in cinema research, criticism. Examining this character in films, though in three works, from the perspective of typology has revealed that the coherence between topics and inspiration in the country's literature and arts after 1975. There is a relationship between literature and cinema when the former as the source text and the later as the target text, and the "common denominator" is determined between cinematic works as well as the creativity of each director is expressed.

Keywords: The character of the postwar soldier, typology, tragedy, purification, soldier character type, classification.